

SELETUSKIRI

märgusõna „Jõe maastik“

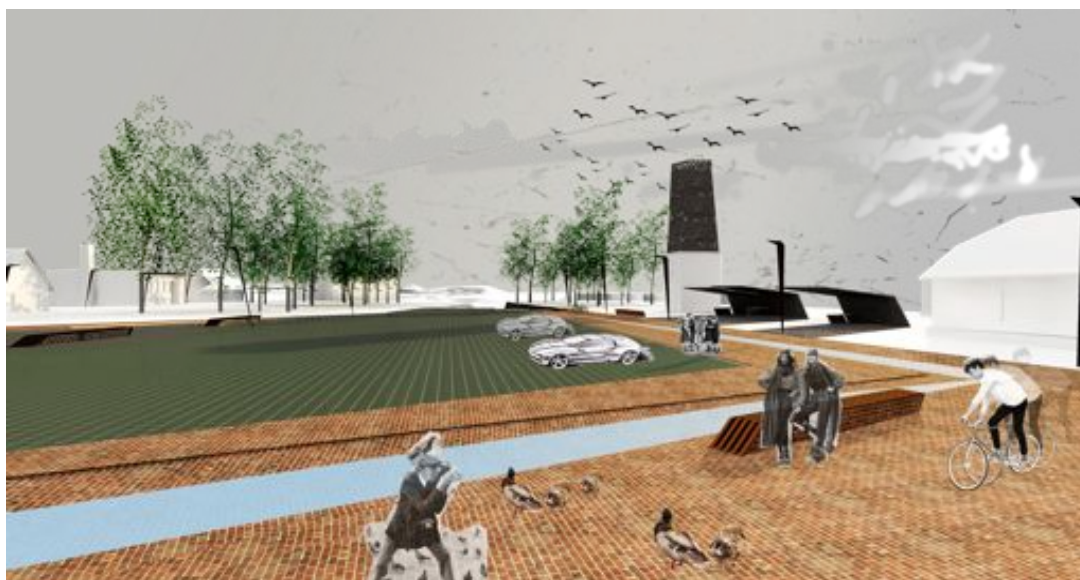
Tõrva kauni maastiku on kujundanud voolav vesi, mis on modelleerinud orud ja kühmud, kurvid ja sirged jooned. Seda plastilist ruumi võib nimetada ka jõemaastikuks.

Kaunis jõemaastik läbib Tõrvat, andes koos järvedega linnale iseloomuliku ilme, olles koha kõige suurem ja domineerivam ruumielement ja võistlustöö peamine inspiratsiooniallikas. Mõeldes Tõrvale tuleb esimesena silme ette just kaunis jõemaastik.

Kui Tõrva linna laiemalt vaadata, siis avalik ruum ja linna rohealad voolavad sarnaselt jõega läbi linna, saades alguse Vanamõisa järve äärest, kulgedes läbi Tõrva keskkooli ja Sõpruse parkide, võistlusala B, A, C kuni Tantsu- ja Linnamäeni. Kavandis rõhutame seda sidusust.

Uue ruumi oleme samuti modelleerinud justkui liikuva vee abil, vee, mis liigub üle kino esise ala, Keskväljaku ja Nooruse pargi kuni järveni, tekitades oma teel süvendi, mis avab Keskväljakult pääsu veeni. Maastiku ja oru on kujundanud voolav vesi, vett ennast ei pruugi aga alati näha, sest vesi on oma töö juba ära teinud. Alles on maastik ja teadmine, et vesi oli.

Väljaku alale oleme andnud vaevumärgatavad kalded, et tekiks nõgu vee kogumiseks ja suunamiseks jõesängi. Selle võistlusalasid ühendava veelemendi teostamiseks on mitu võimalust. Üks versioon on, et ajaloolise kõrtsi juures on maapinnas ava, kust toimub uue vee pealejooks, vesi valgub mööda kalletega modelleeritud jõesängi kuni järveni. Teine variant on, et nähtav vee liikumine tekib vihma ajal. Kolmas variant on, et väljaku alalt kogutakse vihmavett ja see suunatakse kõrtsi juurest alla voolama.

Kavandis on esindatud neli elementi: õhk, maa, vesi ja tuli.

Õhku oleme juurde toonud Keskväljaku ümbermõtestamisega, avardanud Nooruse parki, kaotanud kinomaja varjava ning ka väljaku ja Nooruse pargi vahelised hekid. Samuti kavandades Nooruse pargi alale ruumilise sisselõike, sidudes sellega väljaku ja järve nii visuaalselt kui ka füüsiliselt. Järve vee pind on väljaku pinnast 5 meetrit all pool. Seega isegi Nooruse pargi puistut hõrendades ei teki visuaalset sidet veepinnaga, peale süvendi loomist see aga tekib.

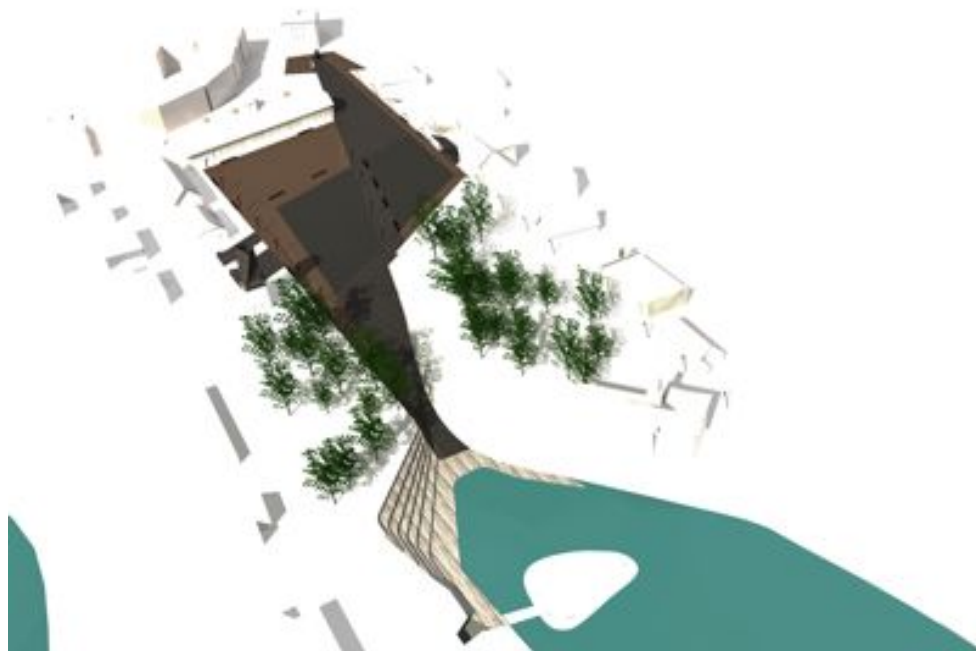
Sisselõige on vajalik selleks, et luua vaade veele ja ühendada väljak imekauni jõemaastikuga. Nii nagu vesi, saavad ka inimesed kulgeda tõrvaahju juurest üle väljaku ja läbi sisselõike veepinnani, kus neid suvehooajal ootab puidust päevitusterrass ja ujumisala. Sealt samast saab mööda järve äärt kulgeda edasi järgmiste objektide juurde mööda uut Kultuurirada.

Õhk tähistab kavandis ka vaimset ruumi ja koha ajalugu. Seda ideed esindavad nii tõrvaahi kui ka kultuurisein.

Liikuv vesi sümboliseerib kavandis elus olemist, kulgemist, arengut, energiatega liikumist, värskust.

Tuld sümboliseerib tõrvaahi koos valgustusega, maad aga kaunis loodus ja väljakuala.

PROMENAAD

Looduslik rada ümber paisjärve liigub kauneid vaateid pakkuvast maastikus. Seega on see niigi atraktiivne - sealne liikumine on suunatud vaadete nautimisele. Samas kui võitlusala A ja B vajavad aktiveerimist. Selleks oleme pakkunud Kino esisele väljakule uue objekti - tõrvaahju rajamist. Ahi on tellistest, osaliselt nõ auguline. Programmeeritud valgusega on loodud tulelõõmamise efekt ja ahi ongi kõige atraktiivsem pimedas. See on nõ pildistamise koht.

KULTUURISEIN

Nooruse pargile annab uue hingamise järveni laskuv sisselõige, mille ühes küljes on tellissein. Tellissein on mõeldud Tõrva kultuuriseinaks, kus saab tekstiliselt ja pildiliselt eksponeerida tõrva lugu aga ka kaasaega. Näiteks võiks igal aastal valmistada metallist plaani, kus on Tõrvaloitsu peaesineja muusiku/muusikute autogramm, nimi ja foto, kinnitada see seinale - teha plaadi avamisest samuti Loitsu toimumise ajal sündmus.

Lisaks kultuurikilomeetrile oleme tähistanud alternatiivseid radu, mida mööda seigelda, sportida (kepikõnd, jooks, suusatamine)

MATERJALID

Peamised kasutatavad materjalid on tellis, puit ja klaas. Materjalide valikul on arvestatud, et need oleksid ajas vastupidavad. Seetõttu on näiteks pinkide, bussiootepaviljoni ja ka turu varikatuste peamine materjal tellis või tellistega viimistletud betoon.

Pingid ja muud pinnad, mille peal inimesed istuvad, on puidust. Puit on omakorda tõrvatud.

Väljaku materjalina pakume samuti Tõrva konteksti sobivat ja ajas kaunilt vananevaid erinevates toonides klinker sillutustelliseid ja murukivi.

HALJASTUS

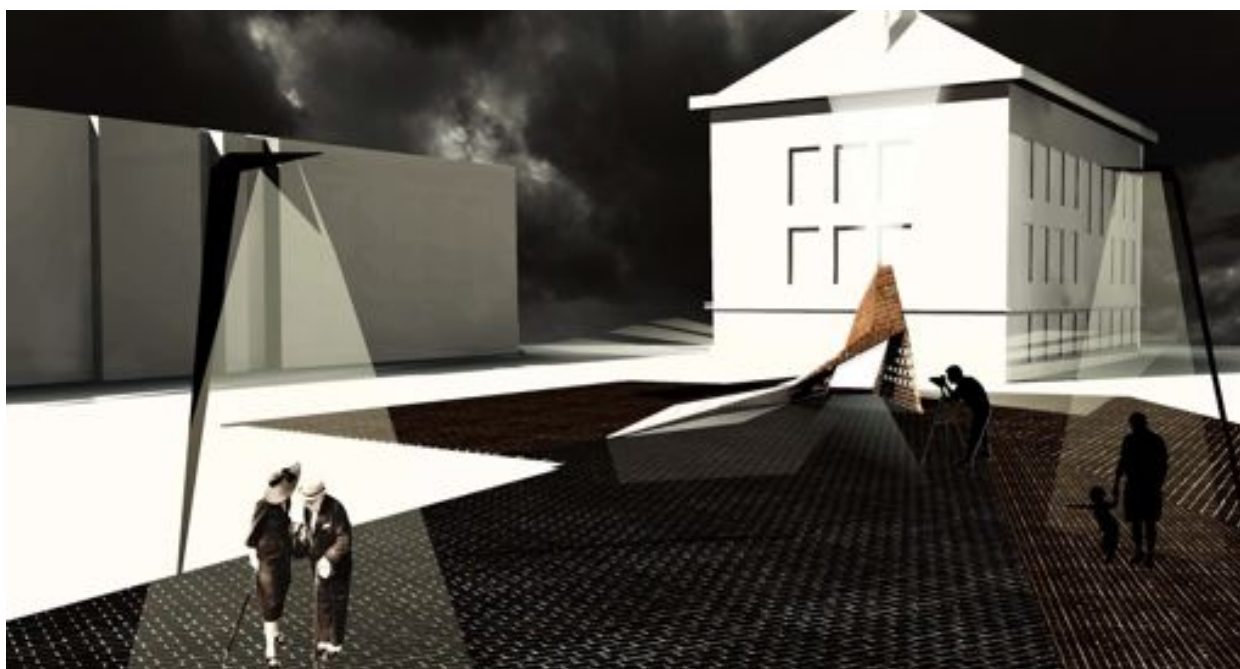
Veski tänava ja paisjärve vahel on rida pügatud puid, mis võiks tulevikus asendada vabakujuliselt paiknevate lehtpuudega, mis kasvaksid nõ soolopuudena.

Nooruse pargi puistut oleks vaja hõrendada, et avada väljakult vaade paisjärvele ning et puude all muru kasvama hakkaks.

Alasid piiravad hekid võiks eemaldada, samuti eemaldada haljastus, mis varjab vaadet kinohoonele.

VALGUSTUS

Väljaku ruumi aitavad organiseerida ja valgustada eridisainiga postvalgustid. Lisaks annavad hubasust pinkide äära alla integreeritud karniisvalgused. Kõrtsihoone ja muud väljakuäärsed avalikud hooned võiks väärilikalt välja valgustada. Valgustus on integreeritud ka järveäärsesse puitterrassi ja süvendisse.

LOGISTIKA

Väljaku ruumi oleme suurendanud kaasates Kevade tänava. Bussiootepaviljon paikneb praeguse turu alal, bussid peatuvad Kevade tänava perimeetris.

Väljakul on kokku 37 parkimiskohta autodele, 5 kohta taksodele, 3 kohta liinibussidele ja 3 kohta turismibussidele. Autod/bussid liiguvad väljakualal võrdsetena, tegemist on nõ hoovialaga. Ülejäänud autode parkimine lahendatakse külgnevatel tänavatel.

Sõidusuunad on tähistatud telgjoonega, et rõhutada võrdsust.

RAJATISED

Vaatetorn

Alajaama funktsioon võiks kolida mujale, et oleks võimalik võtta kasutusele vana hoone. Esimesele korrusele on planeeritud WC-d ja turismiinfo, ülemisse ossa kohvik. Väljaku vertikaalseks dominandiks võiks aga saada alajaama hoonele rajatud ning sellega siseruumis põimuv tellistest pealeehitus - vaadetorn. Nii oleks võimalik nautida kaunist jõemaastikku ka ülevalt. Ka torn ise võiks olla oma looga ja tulevikus üks Tõrva märgilistest hoonetest.

Sild

Uus kavandatav sild paikneb selliselt, et kui korraldada suurüritusi võistlusalasse jääval Õhne jõe poolsaarel, toimib sild peaväravana külastajatele. Nii saab kontserdi külastaja jätta auto kesklinna või keskväljakule, sealt edasi kulgeda üle Keskväljaku ja laskuda läbi lõhe jõe äärde ning sealt edasi jõuda piki jõe kallast sillani. Sild on puitkonstruktsiooniga – liimpuit annab konstruktiivse kandevõime, viimistlus on samuti puit. Piire on osaliselt puidust, moodustades pingi sillal peatumiseks. Selleks, et piire oleks üldmahult õhuline ja ei takistaks vaadet on silla postid terasest ja piire terasvõrk X-tend Carl Stahl. Selline piire on ajas ja ka avalikus kasutuses hästi vastupidav.

Kõik puitdetailid on tõrvatud, tõrva tumeduse aste on varieeruv heledamast tumedamani.

BUSSIOOTEPAVILJON

Bussiootepaviljon võiks olla valdavalt tellisest, tuule eest kaitsevad ootajaid klaaseinad. Tellis on vastupidav ja tume toon ei näita mustust nii kergesti välja. Pingid võiks aga olla puidust.

TURG

Turg moodustuks bussipeatusega sarnastest moodulitest,. Turu varikatused nägime ette väljaku Veski tänava poolsesse külge. Varikatused võiks olla valdavalt tellisest. Tellis on vastupidav ja tume toon ei näita mustust nii kergesti välja.

KOHVIK

Suuremale saarele võiks rajada puidust/klaasist kohvikuhoone.

PAADILAENUTUS

Paadilaenutus oleks eriti atraktiivne kui see oleks seotud suuremal saarel asuva kohvikuga. Ka ankrus olevad paadid ja paadisild lisaksid suvitusromantilist õhkkonda.

TÖÖDE ETAPILISISUS

Kavandis pakume välja küll tervikkontseptsiooni, kuid lahendust võib vajadusel hõlpsasti etappide või isegi elementide kaupa ellu viia. Näiteks teha kõigepealt valmis Tõrva uus ruumiline sümbol - valgustatud tõrvaahi, mida näevad ka kõik linnast läbisõitjad. Või siis rajada uus sild või vaatetorn. Ka väljaku ala saab hõlpsasti etappideks jagada.

Tehnilised näitajad

Võistlusala A, B brutopindala 20000m²

Väljaku katendite pindala

murukivi 2600m²

pruun klinkertellis 2700m²

punane savitellis 3500m²

laudis 500m²

Väljaku rajatised (paviljan, turg, vaatetorn)

ehitusaalune pind 250m²

Maaala rajatised (kohvik, sild)

ehitusaalune pind 400m²